

CULTURA POPORULUI

Luminează-te și vei fi! -- Voesteași vei putea!

O. A. Rosescu

Prim-redactor: CONST. CEHAN-RACOVIȚA | REDACȚIA: STR. NICOLAE IORGA STR. 6. TELEFON Nr. 12-72. | Cluj, Duminică 30 August, 1925. | ADMINISTRAȚIA: STR. NICOLAE IORGA 6. TELEFON Nr. 12-72. | ANGE V. S-RUB. 135. Apara în Acasă Duminică

DESCENTRALIZARE CULTURALĂ

A doua zi după împlinirea idealului național, probleme noi, sociale și culturale, s-au ivit în viața poporului nostru. Dar, dacă cele sociale au fost rezolvate în parte, cele culturale și așteaptă încă desigur: luminarea satelor, asigurarea unui trai mai înmărunțit scriitorilor și artiștilor noștri, înțelegerea spiritului românesc, centralizarea culturii, propunerea în strălucire; totuși subiecte care multă vreme încă vor fi discutate prin presă, până se vor întrezări soluțiile definitive.

În articolul de față, ne ocupăm numai de problema descentralizării. Să ne lămurim: prin descentralizare culturală înțelegem înalta la suprafață, „înlocuirea”, pur formală, prin care provincia să urmeze strict normele și cerințele de ordine de centru. Înțelegem mai degrabă o descentralizare reală, creatoare: Provincia să-și trăiască viața ei de sine stătătoare, și, în loc de a fi un palid reflex al capitalei, să aducă aportul ei deosebit, caracteristic, în înțelegerea culturii românești.

În înțelesul acesta, centralele provinciale vor trebui să fie adevărate focare de cultură care să atragă elementele colorate din împrejurimi, să pună la dispoziție mari depozite de informații, să dea un impuls puternic, să dea un impuls puternic, să dea un impuls puternic.

Nu un mijloc trebuie să fie central provincial, ci un scop. Exemplu în această privință avem Germania, unde Berlinul, fața de celelalte mari orașe de provincie, nu este decât un „primus inter pares”.

Trei mijloace principale de activare în provincie ar putea fi: societățile culturale, bibliotecile și publicațiile periodice.

Nese pare foarte mică, în afară de instituțiile centrale, precum: Fundația Culturală Principele Carol, Ateneul Român, Universitatea Liberă, Liga Culturală, care își estind tot mai mult activitatea în întreaga țară, să mai înțelegem și că mai multe societăți locale, cunoscătoare mai înțelegătoare a nevoilor spirituale din acei locuri.

Aceste instituții prin activitatea lor depun efort și prin conferințele ce le țin, scoțându-le din umbra deasă în care-i lasă personalitățile venite de la centru. Fără de aceste instituții, câte folositoare elemente, nefind încurajate, nu ar renuța definiția de o economie rodnică activitate?

Nu cerem izolarea, dar nici centralizarea provinciei de către centru. Provincia să-și păstreze independența, bineînțeles având etern stimulente centrale.

În privința bibliotecilor ar fi de dorit ca în fiecare oraș să existe o „bibliotecă orășenească”, îngrijită de comunitate. În afară de acestea, auzim zădărnice de înființare a unor „biblioteci satelor”. În ultimul timp s'a început

Legea grăbirei judecăților

Incetul cu încetul vom ajunge ca, pește tot, dela un capăt la altul al țării, în hotarele ei cele noi, să avem un singur fel de legiuitor, pentruca toți locuitorii să se bucare de aceeași dreptate și să aiba, deopotrivă, aceeași îndatoriri. Lucrul acesta însă nu e ușor de împlinit. De aceea nu au dreptate acei grăbiți, cari se plâng ca nu s'a purces dela începutul unirei, cu schimbarea legilor după un singur capăt. Mai întâi, legile diferite erau au fost găsite în teritoriile cari au avut alte stăpâniri, sau fost deprinse de locuitorii și au pășcut obiceiuri de care, cât s'ar fiate în palme, nu se desvătă osamenii. Apoi, chiar de n'ar fi în toate legile așa, mai e de văzut și de încercat care sunt mai bune.

Când te vorba de făcut o casa din nou în locul unei vechi, tot se mai întrebuițează și din materialul care e bun și sănătos din cel vechi. Tot așa și cu legiuitorii cari conduc țările. Noi acum trebuie să nu dăm deoparte tot ce e în înființă, ci, din cele ce sunt bune și de folos, să mai luăm, să mai îmbunătățim și, astfel, să ne facem ce ne trebuie.

În felul acesta s'a făcut cu legea cea nouă de procedură și de judecătorească.

În a zis cel dintâi chiar, legea de grăbire a judecăților („Accelerarea judecătorească”).

Chiar numele ei ne învață despre ce este vorba. Anume, de lege prin care ceie au de purtat judecății, vor putea ca să le poarte mai repede. Până acum judecățile urmegeau prea încet. Te se ura omului să mai oclintulă și să mai alerge după un drept al său, căci cu anii trebuia să aștepte rezultatul. Mai ales în vechiul Regat această așteptare se ajunsesse să lipsosacă pe foarte multă omenie de binefacerile judecăților.

Văzându-se că, după felul de procedură al legiuitorilor din Transilvania îndosebi, judecățile merg mai repede, s'a gândit legiuitorilor de acum, că n'ar fi mai să se facă o singură lege de judecată pentru toată țara, prin care să se ajungă, după ce e bun, la legiuirea mai sus amintită, și judecarea mai cu folos și mai

Problema cântecelor populare

Dim aceste cântece populare, românești, au făcut colecții Burada, Ciorgariu, Firu, Voievod, Brediceanu și alții, mai recent, în mod demn de atențiune Drăgoi. Au fost armonizate pentru cor mixt și bărbătesc de: Muzicescu, Vidu, Chiriac, Dima, Muresan, Bena, Popovici, Teodorescu și alții. Dintre culegătorii nici unul nu s'a ocupat în mod sistematic, dedicându-se special acestei munci enorme, sau cu toată seriozitatea și pregătirea impusă de imensa cantitate și varietate a acestei comori muzicale, care trăește în fantezia și memoria poporului nostru. Căruile nu au fost armonizate, în general, cu armonia corespunzătoare, naturală și tipică, au fost preferate mai mult cântecele mult mai favorite concepții muzicale universale, și cea mai mare parte din ele suferă prin elementare greșeli de armonie, de accent și de formă.

Cei mai apreciați și populari compozitori au creat și uzat un procedeu naiv și ridicol contrapunctic, nu de caracter melodic ci absolut unilateral ritmic, aplicat în vocile secundare cu predilecție în partea basului, prin grabiri, întâzieri, sau repetări nejustificate ale textului original. Acest sistem difecatic străin de mentalitatea poporului (în instrumentele de alamă, profunde, din fanfare, este încompatabil în stilul și cadrul muzicii vocale pure, întunecând claritatea și înțelesul poeziei muzicale atât de simplu, precis, frumos și estetic declamată de popor.

Acest fapt se explică nu prin lipsa de talent, ci prin superficialitatea studiilor făcute și prin izolarea lor într'un mediu patriarhal cu concepții și gust muzical inferior, în care clasa cultă, elita, se adapa exclusiv cu necitările de la romantismul impionate de pe totuarele altor țări de muzică și simfonii inițiale, încompetenți și speculanți.

O colecție vastă, aplicând ca ajutor, în parte, instrumentul tehnic de apreciat al fonografului, a fost făcută de Béla Bartók, ungar, profesor la Academia de muzică din Budapesta.

La început pianist, apoi compozitor, în stă curat și tradițional, a scris mai multe lucrări apreciate de lumea muzicală apuseană, mai târziu, sub influența francezului Debussy și al rusului Stravinsky, luând ca ajutor tomanic, în mare parte, cântece populare maghiare slave și românești, a rupt absolut cu tradiția trecutului. În lucrările sale recente revoluționare, tot ce a fost subtil și sfânt pentru un Bach, Mozart, Beethoven, Schumann, Wolf și alți genii, este desprins și tot ce a fost considerat cu câțiva ani în urmă de lumea muzicală și de ei însuși, cea mai elementară și radicală greșală armonică este accentuată, impus și divinizată.

Pentru literatura noastră muzicală, fără tradiție, în primele faze ale începutului, naivă, dăltuitoare și neorientată, faptul, că acest sistem a fost forțat de Bartók pe mai multe colinde și danțuri românești este neplăcut și foarte periculos prin urmărirea și influența dezastruoasă ce o poate avea asupra elementelor tinere, creatoare, la noi, nepregătite și neoculte; este mai ușor și mai plăcut azi a deveni celebru prin cutezanță și împertință în loc de a face, așa cum trebuie să se facă, studii sistematice preparative și de perfecționare, cu rabdare și muncă grea, timp, cel puțin de 6-8 ani.

Judecând obiceiul și fiind sincer, fără să avem teamă de a fi timbrați de incultii sau ridicoli conservativi, trebuie să spunem clar, că această muzică, în felul armonie, ritmic și melodic chiar melodic, cum este prezentată cu numirea de cântece sau danțuri românești, nu are nimic comun sau numai de tot puțin — accidental — cu concepția și esența tipică gustului și genului răsărit noastre. Astfel, la nici un caz, ele nu pot fi pentru noi modele de simțat și nu sunt chemate a influența și a reprezenta, în forma aceasta forțată, exagerată, bizară, disonanță și vădit revoluționară, muzica și concepția românească, caracteristică prin alte valori superioare.

Colecția cântecelor românești făcută de Bartók este unilaterală, incompletă și în privința reprezentativă, incompetentă.

În urma gustului său vădit înclinat de a auzi tot ce este bizar, a preferat să culegă exclusiv cântece din Băhor și mai târziu din Manamures, în Băhor, în jurul Iclușului, este fapt cunoscut, că există un dialect muzical, popular, izolat și foarte original, dar conform concepției estetice românești, cel mai puțin frumos și reprezentativ. Aici poporul, față de alte provincii, e foarte inferior ca grad de cul-

Galații privit sub mai multe aspecte

Un bun cunoscător al Galațiilor din vremea dinainte de război și un observator din epoca de azi, ne-ar putea da contraste izbitor asupra vieții în general, care pulsează în frunța și port durănean. A face însă o caracterizare precisă îmbogățită cu documente reale, este un lucru ce ar întrece păreri oricărui optimist, care dintr'o dragoste legitimă ar căuta să mențină în lumină ideea că Galați, este un centru comercial românesc. A fi „comercial” însă e una și a fi „românească” alta; deaceia trebuie privit din amândouă punctele de vedere.

Nu mă îndoesc, că prin modesta contribuție ce încerc a da prin „Cultura Poporului” așa cum văd personal chestiunea, întrec afirmățiunile aparute în „Universul”, într'un articol semnat de o persoană ilustră, despre cauzele și efectele conglomeratului etnografic a cărui obârșie este Moldova de peste Prut și Ucraina, mai ales.

După statistice acurate și încă necomplete, populația Galațiilor s'ar împărți în trei mari părți: două treimi români neași, în cari socotesc o pătrime evrei și greci băștinași recunoscuți; o treime refugiați ruși togerați oficial și restul sumedenia de emigrați cari măresc numărul zi cu zi. Față de această situație îngrijitoare se mai adaugă o populație flotantă care întrec maximul de 50 la sută, la totalul cifrat aproximativ 200 mii de suflete.

Tratatul dela Trianon și ultima convenție internațională sugerată de finanța evreiască din Franța, sunt puse prin acest fapt chiar în contradicție cu principiul de toleranță politică ce privește minoritățile în cadrele unei limite bine stabilite, omițând imigrățiunea prea mare în defavoarea emigrației. Dacă ar trebui o desmătură categorică propagandei unghurești și bulgare pentru strătinate și Liga Națiunilor, apoi Galații ar constitui argumentul cel mai imperativ.

Străini cu dușma în costume elegante ducând o viață dubioasă, alăturarea de totfel de femei fără căpăți a căror viază de trai este o vecință taină; samsari cu figuri desperate și pline de violențe cari mișună prin localuri publice, speculând orice argumentul cel mai imperativ.

Un lucru greu ca acesta, rezolvat cu competența necesară și în mod perfect, se poate face numai când vom avea elemente muzicale speciale, intrădevar culte și emistite, cu capacitatea muzicală, notată și cultura generală, în calitate de artist și om asemănătoare personalității distinse, umie și incomparabile azi în muzica românească, a lui George Enescu.

În prezent numai sub controlul absolut energetic al acestui geniu și sfânt al muzicii noastre s'ar putea înceaca, cu oarecare garanță de succes, această muncă grea și de o responsabilitate morală incomparabilă față de viitor.

Aventurării muzicanți de azi parveniții, organizații cuștient, cari stăpănesc situația în toate direcțiile muzicale, materiale rentabile, donnici de glorie și nemurire în istoria muzică, avizi de a trage folosesc materiale fantastice prin pozițiile ce le ocupă încompetenți, favorizează elemente străine, vagabonde, internaționale și revoluționare, fără suflet, uragiste, întenes și compenița în desvolcarea culturii noastre naționale opunându și minime talentele românești adevărate, pregătite, superioare cinstite și idealiste. Aceștia sunt sprâjnii și susțină în fața opiniei naive neorientate, prin reclame zilnice scarboase și prin orice, plătite de ei, cari scrise de gazetari fără suflet înșelând și învenimând o pufă, încează constant contra culturii românești.

Aceste tipuri, eroii zilelor de azi, prezentați în goliținea lor, trebuie negreși, să dispară.

În felul lor, intact, de cântece strofice ca forma perfectă, natura și aplica genului popularului care le-a creat, trebuie și armonizate în cadrul muzicii vocale pure, din care exclusiv fac parte, pentru coruri bărbătești și coruri mixte, de compozitori români cuștienti, erudiți și cinstiți, cari nu voesc cu prin aceasta activitate să devie celebri, să se îmbogățască sau să-și impuna genul bolnav, revoluționar, creat și influențat de câțiva excenrici, fenomni izolați, în literatura universală, cu principii străine de mentalitate și caracterul sănătos al poporului nostru.

Cum putem veni în ajutorul limbii scrise?

Un îndemn

Înceleam ultimul articol cu îndemnul patriotic pe care-l adresam cotitorilor de a medita cu toată seriozitatea, înainte de a pune mâna pe condei, de a căuta, prin urmare, să se obișnuiească temeinic cu meșteșugul scrisului înainte de a se fi înregimentat în rândurile marilor sfătuitoari și povestitori: Odobescu, Ispirescu, Creangă, Vlăduța, Delavrancea, etc. Aceștia ar fi prima parte a îndemnului meu. A doua privește tocmai imposibilitatea realizării lui: nu o puteți face, nu puteți deveni proprietari ai acestei averi immense care se numește graful scrisului: prețul, învațatorul, vrea-un student sau vrea-un funcționar căntor. Nu va rușinați de neștiința voastră (pe care socotesc că a-ți început să v'o recunoașteți) și apelați la cunoștințele lor, făcând să treacă puținete rândurilor, pe care doțiți să le împărtășiți și altora, pe sub ochii lor cunoscători.

Un mic exemplu va vă lămurii complet: acum v're-o 6 ani, eram numai suplinitor la unul din liceele din Capitală. Directorul, un foarte preceptiv pedagog și bun specialist în direcțiunea studiilor ce preda, era mai puțin cunoscător în resorturile tainute ale limbii române pe care o predam eu. Faptul acesta, de care își dădea cu prisosiță seama, (fără ca el, dascăl bătrân, cu numeroase gradații, să se simță micșorat de a egela la un biet suplinitor, alia eșit de pe băncile Universității) îl făcea să-mi treacă pe dinainte toate rapoartele și să-mi cerea sfaturi și îndreptări. Această lucruri îl poate face fiecare dintre noi: recunoașterea meritorului cuiva, e o faptă laudabilă. Ia pornește dela adevărul

elementar al redusei noastre capacități: nu toți suntem înzestrați cu toate științele de pe lume.

Lată — prin urmare — că a cere sfatul cuiva în compunerea unei scrisori, însemnează a recunoașterea tocmai această puținătate sufletească pe care o ardeata dela Creator și de care, orice am face, nu ne putem desbăra.

Conformați-vă, așadar, și îndemnulul acestuia: apelând la cei cunoscători, ve-ți iscăliți nu-mai pagini demne, — pe deoparte — va ve-ți învăța să vă prezentați în scris — pe de alta. Cu un cuvânt: Voi, ve-ți avea aceste două foloase.

Un al III-lea îl vor avea cotitorii: Ei vor defila prin fața ochilor minții numai modele de exprimare românească. Dar aceea care va câștiga mai cu prisosiță din această ușoară revizuire, va fi limba românească, această pecetie definitivă a ființei noastre etnice, această iconă a suferințelor de veacuri pe care neamul nostru le-a îndurat, această înpeșterire de două-să de dor și jale, de bucurie și blestem, de dispreț și desmădejde, de avânt și mepăsare care a smulsc accentuate atât de puternice basarabeanului proz-poet Alexe Mateevici:

Limba noastră-i o comoră în adâncuri îndumăzită, Un șing de peatră rară Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i limba sfântă, Doina dozurilor noastre...

Limba noastră-i graful graful Când de vânt se mișcă vânt,

Limba noastră-i limba sfântă, Limba vechilor Cazani...

SCRISORILE DIN PARIS

PROBLEMA PĂCEI

În ultimile zile a avut loc la Londra o conferință mare d-nii Chamberlain, ministrul de externe al Angliei și Briand, ministrul de externe al Franței, pentru aranjarea diferitelor chestiuni privitoare la stabilirea definitivă a păcii între popoarele europene, prin acordarea de garanții reciproce.

Conferința de felul acesta s'au ținut nemărunte dela terminarea războiului și până acum, și cred ca nici această ultimă nu va aduce schimbări prea mari în situația europeană. Totuși e interesant de știut, cari sunt ultimile puncte de vedere ale guvernelor celor două țări, și care reprezentanți s'au întâlnit de curand la Londra — și pe a căror prietenie se pune multă nădejde mai ales de către micile puteri.

Un motiv cu destule precedente ni se înfițează, de astădată printr'un exemplu care n'am dori să devină un epilog istoric în viața noastră financiară. În proiectul lăgier de asigurare financiară a întreprinderilor noastre industriale, (Legea lui Tancred-Constantinescu), s'a adoptat sistemul de cooperare al statului direct, precum și la privilegiu inversat, acordând sub formă de împrumut pe un termen de scotat din epocă în epocă, de circa două miliarde lei numerar, care sumă urma să se repartizeze orașelor cu mici industrii. Din acest capital Galații revenea 50 milioane de lei cari nici până azi n'au ajuns să se verse fondului bancar al cooperării micilor industrii. Cauzele nu se cunosc, deși acesta cerură prin reprezentanții lor suma respectivă, înbogându-se spre o mai utilă întrebuințare, în breșla marilor industrii organizate mai solid. Totuși lumea nu e descurajată și așteaptă cu încredere o rezolvire sigură a acestei probleme, care preocupă în ultimul timp cerurile industriale românești din localitate.

Criza de numerar și scumpetea crescândă este explicabilă și nu se pot pune decât în sarcina altor străini, cari împănază orașele comerciale, consumând fără a produce.

Înțeleg o atenție de măruri și un export de produse prime indigene, întrecând cu un spor de 50 la sută, de pe urma cărora să profite statul; înțeleg o criză de numerar în rapori direct cu o lătinire știitoare a acestor produse, să profite și populația nevoiașă; înțeleg o convenție internă pentru deslățirea și garanțarea circulației, făcând suportabile vămirile și taxele de transport, dar nu mai înțeleg rostul unor măsuri excepționale cari stau în cadrul oricărui principiu fundamental de progres pentru economia națională a țării noastre, și cari sunt tocmai faza aproape totală a lor... Restricții împotriva învaziei străinilor și mai mult idealism și spirit de ordine în administrarea tranzacțiilor comerciale, ar aduce după sine mari și minunate schimbări.

afirmat-o în întrevederei dela Londra. Germania nu se va mulțumi însă cu atât, și vom apuca cu siguranță ziua când ea va intra în „Consiliu” Societății de Națiuni, înaintea României.

În chestiunea garanțiilor și a eventualelor intervenții armate, Franța pare a fi decisă de a-și păstra dreptul de a da ajutor aliaților ei din război în cazul când aceștia ar fi victimizele unei agresiuni — neprovocate — din partea Germaniei. Cu toate acestea Franța nu va revizui judecarea Societății de Națiuni dacă agresiunea nu există decât în stare de amenințare, cu condiția desigur, ca Germania să suspende imediat orice preparative de război.

Franța va recurge la arbitrajul imediat de siguranță sa va fi amenințată, și nu va porni la război decât în caz de forță majoră. Ea își rezervă deasemenea dreptul de a executa imediat tratatul dela Versailles în ceea ce privește dreptul ei la reparățiuni.

Această Societate creată într'un scop de reglementare, de asigurare mai bine, a armoniei între națiuni și de suportare justă a conflictelor internaționale, posedă un regulament aprobat de către toate națiunile învătate, și prin care Societății să fie divizată în lucrările unui „Consiliu” compus din reprezentanții marilor puteri, și din aceea ale unei „Adunări Generale” compusă din membrii tuturor celorlalte state ce fac parte din Societate. Toate statele ce ulterior vor cere intrarea în sânul Societății, nu vor putea face parte decât din „Adunarea Generală”. Intrarea lor în „Consiliu” e o chestiune care cere mult timp și multe alte chestiuni de analizat.

Franța susține ca aplicarea riguroasă a regulamentului, e o necesitate în ceea ce privește autoritatea Germaniei în Societatea de Națiuni. Aceasta din urmă voestea însă să iure direct în „Consiliu”, pe pictor de egalitate cu celelalte puteri, și — în mod nu față — Anglia pare a aproba punctul de vedere german, făcând în cele din urmă ca Franța să admită și ea ca „Germania va putea, după inscripția sa în Societatea de Națiuni pe calea ordinară impusă de regulament, să expună argumentele ce le-ar avea pentru reclamarea unui tratament special.”

Aceasta e o mare concesiune pe care Franța o făcu-o, și a

Valeriu Gh. Măgar

VIATA LUI ISUS

Cuvântarea de pe munte. Legea veche și legea nouă.

Farișei învinuiau pe Iisus că strică legea strămoșască. În cuvântarea de pe munte Iisus însă spune că nu vine să strice legea sau proorociile, ci să o plinească. Legea nu este așa, cum învață Carturarul și farișii. Dreptatea aceluia, carei cred în Iisus trebuie să fie mai presus de cea a carturarilor și farișilor.

În legea cea veche s'a zis: Să nu curvești. Iisus spune, că stă pomul și spune, că curvie și acela, care se mănâie asupra fratelui său și își bate joc de dânsul, va fi vinovat judecării. Pe oameni îi îndeamnă să se împace unii cu alții, iar dacă cineva duce darul la altar și își aduce aminte, că are mână asupra cuiva, să se întoarcă înapoi și să se împace cu el, apoi să ducă darul la altar.

În legea cea veche celce voia să-și parăsească femeia, îi chiar și acela, care se uită la femeie, ca să o potfească pe ea, curvește cu ea în inima sa. Sunt oprive așadar chiar și gândurile păcătoase.

În legea cea veche celce voia să-și parăsească femeia, îi făcea carne de dospărțenie. Iisus spune, că cei ce-și parăsește femeia, curvește și tot astfel și celce ea pe cea lasată. Căsătoria nu se poate desface.

Tot în cuvântarea de pe munte, Iisus oprește jurământele ușurătoare și răsunătoare.

Iubirea dușmanilor.

Farișii, făcându-le legea cea veche ziceau: Să iubești pe de-a-proapele tău și să urăști pe vrășmașii tău. Iisus însă ne zice: Iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvântați pe celce vă bleșteamă pe voi, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi și vă rugați pentru celce vă supără și vă asupresc pe voi, ca sa fiți lui Tatăl vostru celui careces, ca soarele răsare și peste cei buni și peste cei rai, și peste cei droșți și peste cei nedreșți.

Iubind numai pe celce ne iubesc pe noi, cu nimic nu suntem mai presus decât păgânii, căci și aceștia și ei o fac. Tot astfel, dacă vom îndrăzni numai pe prietenii noștri. Noi, creștinii, trebuie să iim desăvârșii, cum și Tatăl nostru cel din ceruri desăvârșit este.

Milostenia, rugăciunea și postul

Farișii făceau milostenie numai pentru ochii oamenilor, Iisus însă ne învață să facem milostenie pentru sufletul nostru, căci Tatăl cel careces vede faptele noastre și le răsplătește. Tot astfel și rugăciunea, farișii o făceau în colțurile uliilor, ca să-i vadă oamenii și să-i laude. Ei se rugau prin cuvinte multe, crezând că întru cuvintele lor vor fi auzii. Creștinii trebuie să se roage din suflet și peșaru ei înșii, nu pentru ochii lumii. Nu cuvintele multe, ci înamă curată fac rugăciunea să fie bună.

Dupa aceasta apoi Iisus a învațat pe oameni rugăciunea „Tatăl Nostru”, care drept-aceea se numește „Rugăciunea Domnului”. La stăruința acestei rugăciuni noi cerem să ne ferite Dumnezeu păcatele, așa, cum și noi ne ferim unul pe altul. După post, Iisus ne învață să fie și cu sufletul, nu numai cu trupul, iar comorii să ne stăm în ne aduna în cer, unde nici rugăni nu de strică, nici moșile și nici hoții nu le fură.

Cum trebuie să fie creștinii adevărați?

Adevărații creștinii trebuie să-și dovedească credința și prin fapte, slăbindu-se a știți numai lui Dumnezeu, căci nime nu poate știți la doi oameni, și nu Dumnezeu și mamote. Dumnezeu se îngrijește chiar și de florile câmpului și de păsările cerului, cu atât mai vărtos se va îngriji de acela, care cred întru dânsul. Drept-aceea, ne zice Iisus: Cauțați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și toate celelalte vi-se vor adăoga vouă.

Alte învățături ale cuvântării de pe munte.

În cealaltă parte a cuvântării de pe munte, Iisus îndeamnă pe oameni să se feresească de judecările pripite. Sunt mulți oameni, care în loc să-și bata capul cu păcatele lor, își bat capul numai cu păcatele altora. Le aceeași Iisus îi învață, zicându-le: Ce vezi pășul în ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o vezi? Răpăna, scoate întâi bârna din ochiul tău, apoi să vezi să scoți pășul din ochiul fratelui tău!

Se întoarcă apoi iarși la rugăciune, arătând, că Tatăl cel careces primește rugăciunea celor credincioși. Oamenii sunt rai și toși împungesc cerările fiilor lor, cu atât mai vărtos Tatăl cel careces, care este nemărginit de bun. În ce privește purtarea față de alți oameni, Iisus ne spune: Toate, câte voiți să vă facea vouă oameni faceți-le și voi lor asemenea.

Înșfârșit, Iisus ne face bagaorii de seamă, că vor veni prooroci mincinoși, îmbracăți în haine de oi, aceștia însă înfămur sunt lupi răpitori. Noi îi putem cunoaște din roadele lor, căci pomul bun poame bune face, iar pomul rău, poame rele. În ziua judecării Iisus va zice proorocilor celor mincinoși: Amin, zic vouă, nu va știți pe voi! Duceți-vă dela mine toți celce lucrăți fără-deiegea. Cece vrea să se mântuiască, să asculte cuvintele Domnului, nu ca proorocilor mincinoși.

Dupăce Iisus și-a stăruit cuvântarea, se mântu posearele de învățătura lui, că învață ca celce are putere, iar nu ca carturarii.

Un apostol ce s'a stins

† Petru Giurău

În ziua de 11 August 1925, a încetat din viață harnicul și bătrânul apostol al învățământului, Petru Giurău, în ceate de 71 ani.

Timp mai bine de 50 ani a fost luminătorul sufletelor celor din com. Tigănești, jud. Bihor, unde sus numitul răposat și-a împlinit cariere de învățator.

Venit de tânăr în această comună, se căsătorește și își începe apoi munca pe căi îndoite, a învățământului și a gospodăriei. Având să-și desfășoare activitatea sa școlară, după cum îl îndeamna eșutul său de bun român, sub o stăpânire străină, șovinistă, răposatul dascăl a avut multe de îndurat. Într'un sat românesc, el însuși fiu de român, nu a putut multă stăpânire ungurească și de aci pornește lupta între dascălul român, care luptă pentru românism și organelle de control ale stăpânirii trecute! A îndurat multe, sperând însă în viitorul ce avea să vie.

Și-a văzut visul cu ochii! A putut înfringe nesupunerea, drăpeliul românesc în timpul bisericii și în fața școlii, a putut cânta glas deschis împreună cu elevii săi, aceleși cântece patriotice românești, pe care le învațase cu ei încă de multă dar pe care nu le putuse cânta decât pe fund și șoptite, pentru care cântece avusesse multe de îndurat dela stăpânirea ungurească.

În aceste momente de ferice și-a zis: „Acum slobozește pe robul tău stăpâne... că văzura ochii mei mântuirea neamului românesc!”

Slobozenia nu a venit atunci însă. I-a fost sorbit să-și poarte încă colajul apostolatului, să poată învața și cânta româneste sub stăpânire românească.

Moartea însă, care nu crupă pe nimeni, și-a trimis vestitorii săi și la acest mucenic și o boală năpraznică îl chină pe patul durerii mai multe luni de zile, ca apoi în ziua de 11 Aug., să-l sufletească, să-l ridice acolo unde merita.

Lăsat plâns al săi, l-au plâns stăru și consolat. La înmormântarea ce a avut loc la 13 August, înalte de a-i pleca la groapă și o făcând stăru de căne parca greoi. A vorbit apoi parintește Popovici, după care a vorbit parintește Mureșanu, care i-a rămasul bun al mortului dela toți. Sfinția sa prin vorbe rostite din adâncul inimii la răsăsat bun, începând dela toții și fiul mortului până la cele mai de departe rude, precum și dela colegi, consăteni și alții. Vorbele parintelui Mureșanu au smuls lacrimi din ochii tuturor. Plângea noamuri, colegi și prieteni, plângea satul întreg pe acel ce te răsesse luminător și îndrumător sufletesc.

După aceea timpul răposatului purtat de patru colegi a luat drumul spre biserică. Corul d-lui inv. Tomescu a cântat cântecule necesare înmormântării.

Înainte de a-l cobori în groapă, inv. Al. Fogos, vorbește în numele colegilor și la ultimul adio dela celce s'a mutat dela noi. A urmat apoi așezarea sferului în groapă, ce se află între peretii bisericii și școlii. Bătrânul dascăl va fi purtat aproape de aceste două locuri unde a văzut pășrându-se, tot ce a fost românesc, din ghiarele unei stăpâniri păgâne.

BIBLIOTECA „CULTURA POPORULUI”

Cereți dela toate librăriile din țară și dela administrația acestei foi: No. 2. Alcoolismul de Dr. E. Gelma, dela Universitatea din Strasbourg. Prețul 5 lei. No. 3. Oficia, de Dr. Od. Apostol. Prețul 3 lei. No. 4. Tura noastră, lovri de odihnă de tăcere și de băi pentru căutarea și păstrarea sănătății. Prețul 5 lei.

RAVAȘE DELA SAȚE

Din Brăești (Doroboi)

De mult mergeam pe șoseaua prăfuită, în arșița dorogitoare de August, când căruțașul îmi spune că intrăm în Brăești. Și ce e drept, la o vale ce cotește puțin, pânza copacilor ce mărginesc satul se rupe brusce, lăsând șoseaua ce tramură în câldura după-amiezi, să iasă satul în lum, până în celălalt capăt al satului. Deoparte și de alta, gospodăriii mari și bine îngrijite rād la soare, case chipose strălucesc de lumină, iar oamenii, ca în zi de sărbătoare, veseli, multumii chiar, acum când își împănneau bucuria la serbarea populară din curtea colonelului Topliceșcu, mare proprietar. Comuna Brăești a ajuns să fie considerată una din cele mai frumoase comune din județul Doroboi, prin ea trecând și șoseaua dela Botoșani la Doroboi și linia ferată, care fac legătura cu mari centre comerciale. Și înrădevar, ea numără vre-o 60 feciori de țărani în școli mai înalte, și vre-o 5 studenți universitari, care ar putea face mult...

Cu plăcere anunțăm că s'au și pus pe lucru. Mai zilele trecute au dat o serbare școlară. Serbarea s'a început cu „Broii”, s'a înminat cu „Trăiască Regele” executat de corul altes, condus de studentul Ionescu. „Ispita” lui Coșbuc, cu o interpretare deosebită, de studenta Aurora Dobotaru, conducătoare serbării, stărnește ropot de aplauze. Se joacă apoi „Milo directorul” a lui Jecăndri; ceilalți studenți nu se văd, dar nici un cuvânt pentru săteni nu se aude și deaceia serbarea a fost stearpă, cu lipsuri. Se observă lipsa unei conduceri energice, care să unească pe toți carturarii, căci țara are pretenții dela atâția intelectuali, cari ar putea face mult. La urmă, un învățator anunță donațiile colonelului Topliceșcu, de 20.000 lei, câteva prajini de pământ pentru școală și împrejmuirea ei cu gard. Seara n'eam văzut jucându-se măcar o horă românească, căci sau dans danșilor moderne, deșănțate și pline de goliciune, ce murdăresc fannecul unei serbări populare, la țară mai ales.

Așteptăm dela brăeșteni mai mult, pentru că lumina semănala de dânsii să fie pentru alții un exemplu și o față pentru țara noastră.

I. B. Ordeanu.

Răducaneni (jud. Fălciu)

Târgușorul Răducaneni e plin de străini și de neam și de legea omodoxă. Sunt evrei foarte multe și unghi calolici. Cu toate acestea puțunii români nu s'au lăsat mai puțin jos, ci și-au inaugurat un Cămin cultural. Președintele activ al acestui cămin, d-l Dimitrie Bialos, a avut ambiția să rănduiească un însemnat număr de conferințe, în vreme în fața poporului de către medici, proți, învățatori, ș. a.

Pentru ziua de 9 Aug. (Duminică) a fost învitat să de o conferință Misionarului Metropolit Moldovei și Sucevei Sf. Sa Ecom. Petru Chirca din satul Hilițărești. Sf. Sa a venit însoțit și de corul său de adulți (barbați și femei). În fața unui auditoriu de aproape 500 suflete, sub corul liber în ogradă școlară, tint de două ceasuri, Sf. Sa cu talentul recunoscut, și-a dezvoltat conferința: Iubirea de țară și de neam. Atât autoritățile târgului, cât și populația de jos, au rămas foarte multumii de cunoștințele și îndemnulurile care s'au dat tuturor. Au fost clipe, când vorbele misionarului curgeau ca și volul tamutuos, ridicând sufletele până la cele mai înalte culmi de entuziasm. O revelație născută a fost corul condus chiar de Sf. Sa. Cu maestre, cu violetime cu simțire, corul a cântat admirabile imnuri religioase și naționale, creații originale ale Sf. Sale. S'a văzut deplin ce însemnă munca unui proet care știe să se jertfească pentru ridicarea poporului și înobilarea sufletului lui. Parinte misionar Ecom. Ghicra a fost viu ovăționat și înconjurat de mulțime, care căuta numai să se atingă de Sf. Sa. Târzie vreme, să mai vadă răducanenii așa serbare. D-l președinte al căminului i-a mulțumit în numele căminului și al târgului.

Gh. A. T.

Din Poduri (jud. Bacău)

Încă dela începutul vacanței sf. sa preotul C. Crișan, care este un apostol desăvârșit al bisericii și al luminei, odată cu acțiunea dusă pe terenul cultural sâtesc, a pus bazele unei „Academii libere” în jurul căreia s'au grupat toate forțele intelectuale din comună și împrejurimi. În actual constituire, semnat de d-nii Gh. Chirnoagă, inv., preot I. Cojan-Măgărești, Spiru Tudor, student în filozofie, T. Burlacu, st. în agricultură, Dr. Ol. Chirnoagă, și Olimpia Jorăchescu, Maria Burju, învățătoare, A. Șova, C. Patrice, C. Craiun, învățatori, elevii de curs superior Zota V. Mistode, Bujur Gh., Costel G. Gh., Asmărăndei I. ș. a., s'a scris că scopul acestei academii este gruparea tuturor intelectualilor în jurul unei idei culturale, cunoșterea realității, studierea

și expunerea diferitelor subiecte literare, științifice, sociale ori de artă, etc.

Prima conferință, adanc studiată și complex tratată a fost (înaintea de preotul C. Crișan, despre „Literatură Semanatarului, poezii populare și P. Cerna”. La critica au luat parte activă preotul Cojan, Spiru Tudor și T. Burlacu.

A doua conferință, cu totul academică, a fost ținută de preotul I. Cojan-Măgărești, despre „Religie și Cultură”, aducând prețioase lumini asupra chestiunii. La critica au luat parte activă parintele C. Crișan și Spiru Tudor.

A treia conferință a fost ținută de d. Spiru Tudor student în filozofie, despre „Noțiuni introductive în filozofie”. Subiectul monodice tratat, a dat loc la largi discuțiuni, la cari au luat parte toți membrii.

Sedintele au loc în fiecare Joi, după amiază. Suntem întru totul recunoscători inițiatorului și susținătorilor ideii, pentru reattele foloase intelectuale ce le aduce.

Din Onești-Teceui

Cu ocazia hramului Sf. Maria (15 Aug.), în satul Onești-Teceui, s'au desfășurat lucrări vrednice de laudă. Doda zile mai înainte de aceasta sărbătoare s'au instalat pe maldăna din mijlocul satului două serăncioape, din îndemnul domnului Nicu Gh. Huiștin.

La serbare au sosit unii îmbrăcați în frumoase costume naționale curate, iar alții în haine de arg rădicau drumul spre biserică. Așa s'au perindat grupuri, grupuri, până la terminarea serviciului divin.

Dupa șirua dela biserică, maldanul s'a umplut de vizitatori sărăni, fiind distrați de muzici cari în alți ani cântau lumea la circumiă.

De data asta, însă, hora cu jocurile frumoase strămoșesti se învartea în și făcut în mijlocul saului. Plăcâți și fețele erau podobaș horia, atrăgând privirile tuturor cu plăcerea școlară strămoșescă și cu strigătorii. Toată lumea era veselă și pe față hărcăria se căna parerea de bine, că nu mai au în fața prăveștii urate cu această la circumiă, unde mai întodeamna hora se termina prea de timpuriu din cauza acelor care își petreceau ziua și noaptea la circumiă. Sundeni veseli acum, acei care mai înainte pentru așa, văzând că strigătele noastre n'au rămas ca niște strigăte în pustie.

Ioan V. Huiștin, seminarist.

Din Vispești (jud. Botoș)

În seara zilei de 15 August, a avut loc la școală din comuna Vispești, o mare serbare școlară ornată de petrecere, organizată de comitetul școlar.

Scopul acestei serbări, a fost pentru mărirea fondurilor necesare la construcția școlilor din această comună.

La serbare au luat parte toate autoritățile comunale împreună cu o mulțime de săteni, atât din această comună cât și din comuna vecine.

Serbarea s'a deschis cu un foarte frumos cântec, „Pușorilor”, după care d-l președinte al comitetului școlar, V. Șerbanescu, a vorbit despre scopul acestei serbări și arătând foloasele învățării. Dupa acest cuvânt, copiii de școală au recitat diferite poezii vârește.

Apoi s'a jucat piesa de teatru: „Hănuții”, dramă într'un act de I. Locusteanu. Dialogul „Proștu și Deștăpănit”, executat de elevii seminarului Neculai D. Ioan și Iliescu Gh. Ioan; Dansul Dăscăleștor, a fost executat de tinerile vășcare sub conducerea d-șoarei Marieta Iliescu, normalista, apoi monologele „Unicolorismul”, executat de Andrei Popescu și „Bețivescu”, executat de D. C. Stachec, învățator.

Puin vorbire de cărți postale ilustrate, sau așes la ora 12 noaptea regele și regina bălului în persoana d-șoarei M. Avramescu, normalista, și d-l B. Șerbanescu.

Serbarea s'a încheiat cu un cuvânt de mulțumire al d-lui președinte V. Șerbanescu.

r. s.

Din Boian (Bucovini)

„Comitetul cultural” din localitate, cu concursul studenților și elevilor din loc, a adunat în ziua de Sâmbătă (Adoniriua Maicei Domnului), la 15 August 1925, o petrecere populară împreună cu teatru și joc. Finc din ferioire timpul frumos, afară de puțin vânt, scena a putut fi așezată în aer liber în curtea d-lui primar Fedoreac.

S'au reprezentat cu mult succes piesele teatrale „Cine-Cine” și „Arvine și Popicea” cari au plăcut foarte mult în special țărănii, cari mulțumiea propagandei par. Rusu, au luat parte în număr mare, din cauza conținutului bun și exprimat în gustul și pe înțelesul poporului. Înaintea de reprezentarea au vorbit d-l parinte Rusu, președintele „Comitetului cultural”, arătând însemnătatea și valoarea teatrelor și d-l secretar de administrație Băduci

din Cernăuți, care în cuvinte frumoase și convingătoare a arătat rostul petrecerii și a scos în relief pericolul cărciumeilor cari sunt pestele numeroase și unde țărânul își bea mîntea și năvălește. Luând ca exemplu pe poporul american, d-sa arată pericolul și răul cel mare ce le produce ruciul și îndeamnă ca fiecare să se grupeze în societăți anticălcioase „Trezvii” a caror scop este de a combate beția și a stăpni cărciumele. D-l secretar Băduci, a fost viu epuldat și creu că cuvintele d-sale i-a pătruns în inimă pe fiecare asistent. În patza reprezentării sau recitarea câteva anecdote. Primare numeroși asistenții au ronanțat pe d-l președinte și pe d-l secretar de adm. Băduci apoi par. Pop și par. Ianișeni, d-l primar Fedoreac, secretar Curoz și alții. Cu acest prilej d-l președinte a dăruit fecioriilor câte știu carte, 30 de cărți cu bune povești și învățături.

La finea reprezentării, ceace a fost pe la orele 5 și jum. p. m., fiecare a primit cu sufletul plin de impresii plăcute și mulțumii că au petrecut câteva ore într'un chip așa de frumos și folositor totodată. Seara la orele 9, a avut loc în „Casa Polonă”, o frumoasă petrecere, unde lumea a petrecut în cea mai buna orânduire și înțelegere sufletească până dimineața.

În adevăr, inițiativa frumoasă luată în special de studentul Eugen Dachevici și creuți realizați, pentru a amana această petrecere, dovedește că sunt suflete cari dăruie și seama de bunăcredința în care zace poporul nostru dela țara, petrecând în crăme, năvălindu-și forțele trupești și sufletești, lupta peșaru luminarea, prnu infiltrarea și bunăstarea poporului nostru. Căci ce ne lipsește în țara noastră unde sunt muntii ce poartă aur și vai înbeșugăte, dacă nu înțelegem.

Popescu C. Victor.

șia Bărsana (Maramureș)

Foloasele serbarilor ce se dau la școli, pentru luminarea sateșilor, încep să fie pricepute, apreciate și sprijinite de toți prietenii și binevoitorii școlarii și ai poporului român.

În ziua Bărsanilor, a avut loc o frumoasă serbare în comuna Bărsana unde cercul cultural al învățătorilor din împrejurimi și-a ținut ultima sedința a acestui an școlar.

Sarva muncă de bucurie era în sat. Soarele strălucia mai frumos și mai cald cu de altădăla. Drumul era plin de oameni îmbrăcați în haine de sărbătoare.

Lumina s'a mltinat mai întâi la biserică, în număr destul de mare, unde după terminarea Sf. Liturghii, preotul local M. Honea, a ținut în biserică o frumoasă cuvântare despre „Chemia învățătorului”.

De aci, învățătorii și fruntașii bisericii și ai comunei, preot, notar, eratar, primar și o mulțime mare de popor, au mers la școală primară de sat, unde s'au adunat în număr așa de mare, de nici nu mai aveau loc în școală. Toți așteptau veseli să vadă și să aada ceva bun și frumos, de umat în viața.

Președintele cercului cultural, Vasile Orosan, prin cuvinte călduroase și înșufletește, deschide sedința și cu drag salută colegii și oșpeții adunați atât din localitate cât și din orașul Sighet, d-na și d-l Predecu, șef al ofiului P. T. T., și prietenii adevărați ai școlii.

Președintele, în cuvântarea sa, a desfășurat însemnătatea și folosul ce-l aduce școlii și cantea poporului român. Arată răd și nefericirea ce provine din înconjurarea școlii și a țării.

Apoi, învățătorul Șvan Hiascu, a ținut o relegere model din istorie, foarte frumoasă și foarte bine succasă.

Dupa aceasta a urmat conferința populară foarte frumoasă și înșufletătoare ținută de învățătorul Teodor Danicu, cu subiectul „Menirea școlii de azi”. A fost ascultată cu mare plăcere și atenție. Tot asemenea a fost ascultată și conferința învățătorului N. Vancea, cu subiectul „Aplicatura modernă”.

Dupa masa, cam la orele 3, lumina s'a adunat din nou la școală în număr și mai mare, unde mai întâi toți oșpeții au vizitat atelul de țesătorie de sub conducerea harniceii și prietenei învățătoare, d-na Cornelia Orosan, și unde toți au rămas încântați de covoarele ce s'au lucrat cu elevele acestei școli. Apoi s'a continuat iarși serbarea cu poezii, snoave hazli și piese teatrale.

A. C.

ABONAMENTUL: Pe un 250 lei. Pentru săteni, învățatori, profesori, preoți, studenți, meseriași și muncitori 200 lei pe un an. Abonamentul se plătește înainte; se fac abonamente și pe jumătate de an. Abonamentul pentru instituții financiare, bibliotec, cluburi și locuri publice 400 lei. Pentru sprijinitori foați minimum 500 lei. În America 3 dolari, în Jugoslavia 120 dinari, în străintate 450 lei pe an.

Monumentul eroilor din comuna Albești, jud. Olt

„Nici gulgu, nici fiori și nici char-cuvinte scrisa, „Nici cruci, nici fier turnat și nici o piatră rea, „Ei dorm sub asurzura în brazdele bichise, „S'au spre ale nicide ochii clipa gree, „Decât țărana mână, cea care-i în vellea „Cu negru și și măna-i, de lumii-coperea”

Dacă țăravășii de suferință al acestor ce odihnesc aici, au înțeles și simțit întru un fel mai bine datoria lor de a perpetua memoria acestora materializând înălțarea cu acest frumos monument, în războiul cel mare din 1916-1919, pentru realizarea visului de secole al poporului român, pentru înălțarea României Mari. Monumentul se înalță mândru în fața băncii populare, în înțelegerea școlii comunale. Ei înălțăsează bustul unui mântuitor.

Acest monument are trei plăci pe două plăci sunt înscrisi toți eroii din această comună morți în război iar pe a treia sunt înscrisi toți donatorii în frunte cu conducătorii băncii inițiatori.

Desvelirea acestui monument a avut loc în ziua de 26 Iul. 1925. Serviciul divin s'a oficiat de către sf. sa parinte proteoreu Gavril Damărescu-Siama, în asistența d-lui colonel Băiculescu, comand. reg. 3 Olt, a d-lui Predecu, directorul prefecturii, a autorităților comunale și a unui public foarte numeros.

Dupa terminarea serviciului divin a vorbit d. colonel Băiculescu, care a arătat vitejia cu care soldații noștri s'au luptat în războiul cel mare, pentru înțelegere. Din partea autorităților administrative a vorbit d-l Predecu, directorul prefecturii, despre însemnătatea monumentului ridicat în amintirea eroilor morți și totodată mulțumind comitetului pentru acest mare act național. Dupa d-l Predecu, parintele proteoreu a ținut o înșufletătoare cuvântare despre „Monumentele Eroilor din 1916-1919”, din a carui cuvântare reamă așa câteva rânduri.

„Sunt morminte și morminte... Sunt morminte cari trebuie să ramână multe și morminte cari cuvântă. Sunt morminte, cari cu mormantul de țărana, răspund menirii lor de a înclide vederii și a da uitării nume și fapte, ce trebuie uitate. Sunt însă morminte: cari trebuie deschise cu ochii gândului și simțirii noastre ca sa strătească din ele toate razele frumoase sufletele celorce își odihnesc vremelnicul trup acolo.

Săm în fața a 77 mormine, din zădărie și sutele de mii de autemneți pe care cerința neîndepăcarea a sporiciei bătăliei și drăpății, i-a cerut jertfa pe altor neamului românesc.

Aci lângă noi, la căseva palmă, sub această piatră, în sânul pamântului pe care-l căleam... departe în muntii, pe dealuri, în vai, în crânguri, pe câmpii... în tot țărutul românesc și în toate țărutul deșănțat noștri, așes de s'a stins carnea de pe osare existente încă, ale celorce ferți trăseseră în viață. Aci și acolo zace încălele atâtea dorșari, că nu le încapă jertfa unui neam.

„Câte lucrămii arzătoare „De mălăcra fubitoare, „Numai sufletul de mamă „Ponte să de țina seamă „Mama ce-și pierdu odorul „Numaș ea de știe dorul!

Aci și acolo se odihnesc ei, cei răzăriți și necunoscuți, cerconați și neafiați de sufletele altor lor, ase de dor, în măreția slăbăciunii și în tovarășia numai a muntelui mlăstos.

„S'au jucat piesele: „Cine-Cine” de V. Alecsandri și „Dobocul fără voce” de Moșter, care au eșit de amănute.

„S'a distins elevii: Dițoiu F. Ioan, normalist, cl. VI și comisarșoara Elieș Dimeculescu, învățătoare.

Cuvântul de încheiere l-a roșat d. învățator Șerbanescu, dirigintele școlii, care a vorbit despre rostul înalt al acestor serbări.

Dupa terminarea serbării s'a dat o masă comună la care au luat parte o mulțime de persoane însemnate. Seara a avut loc petrecere cu joc cană a duna până la ziua.

Rezumatul bănesc reeșit din această serbare, în suma de 14.300 lei, va servi pentru mântuirea fondului de amortizare al monumentului ridicat.

Mulțumim tuturor aceluia care muncesc fără preget pentru ridicarea școlii culturale și morale a poporului român.

Diaconescu F. Alecsandru „Morții” de Manico Magro, traduce de N. Torga.

APICULTURĂ

Pentru stupari

Un grup de agricultori dorșii de a răspândi albinariul sistematic, au hotărât inițiativa „Uniunii generale a Stuparilor din România”.

„Uniunea” își propune a grupa pe un loc pe toți stuparii din țară, ca astfel unii să poată lupta pentru tot ce interesează această însemnată ramură a economiei naționale.

Pe lângă aceasta „Uniunea” va servi și apara intereselor membrilor săi în orice împrejurare.

În acest scop, inițiatorii se adresează tuturor stuparilor din țară, dorșii să-și strângă rândurile, și a lupta împreună pentru organiz

LUPTĂTORI DE MÂINE

Tara s'a refăcut! Poporul se ridică de sub manta întunecoasă și-și așază în stăpânire izbăvitorul războiului economic...

Din Bacau

In ziua de 10 Iulie a. c., a avut loc, pe câmpul de exerciții al garnizoanei Bacău, solemnitatea dislocării premiilor soldaților reg. 27 Infanterie...

SCRISORI DELA ORASE

Din Galati In ziua de 6 August - Schimbarea la față a Domnului pe numele Tavorului - biserică comunității grecești din localitatea pompa...

Baia-Mare

Asociațiunea transilvăneană, pentru literatura română și cultura poporului român, despartământul Baia-Mare, Duminecă, în 16 August...

Expoziția cursurilor de perfecționare din Deva

250 de învățători distinși, trimiși din toată țara, au muncit aproape fără odihnă timp de șase săptămâni la Școala Normală de învățători din Deva...

COLECTA

In două zile de sărbătoare în comuna Voineasa-Vâlcea s'a colectat pentru Palatul Ligii Culturale din București suma de 1400 de lei...

Știrile Săptămânii

REGINA MARIA IN ELVEȚIA. M. S. Regina Maria a României părăsind Anglia a plecat către Elveția. Aici în orașul Weimberg se va întâlni cu M. S. Regele Ferdinand.

MONUMENTUL EROILOR IN PAULIȘ

Popa din comuna Lăpova de sus, jud. Caraș-Severin, scoate pietriș lângă malul unui râu. Deodată malul s'a prăbușit peste el, acoperindu-l cu desăvârșire.

FOC CU MOARTE DE OM

In comuna Telechi-kecea din județul Iași, s'a aprins grajdul și șura locuitorului Argina Popescu. Din cauza focului, au găsit în podul șurii trupul fără viață al lui Mateiu Mareu...

OCULUL LĂMI PE JOS

In ziua de 30 August, a avut loc o frumoasă și bineînțeles serbare studențească, în grădina de vară a orașului Buzău. Venitul serbării a trecut în folosul căminului studențesc din Iași.

CRONICA GALĂȚEANĂ

Odată cu căldurile de vară începe și vacanța stagiunilor teatrale și pe vremea aceasta de căldură pictorială, arare-or câte un turneu de artiști — mai ales din acei buni — vine să spulbere pictisela acestui oraș, care nu are cel puțin meritul ca să aibă o trupă proprie de teatru, după cum au alte orașe chiar mai mici din restul țării. Desigur, că dacă districtele artistice ale acestui oraș, s'ar reduce numai la cele procurate de filmele cinematografice care mai întotdeauna sunt de proastă calitate, precum și la producțiile teatrale ale artiștilor profesioniști ce vin în trecere pe la noi, ar fi foarte dureros pentru amatorii de artă; dar spre norocul galățenilor, cele câteva societăți culturale din acest oraș, unele — cel puțin în parte — acest gol prin diferite conferințe și festivaluri artistice organizate cu mult gust și pricepere. Dealtfel cu mai multă plăcere lei parte la o trupă de diletanți, chiar când aceștia nu ating perfecțiunea artei, decât la o trupă de artiști de profesie care din diferite motive falșifică arta; și dealtfel simțământul artistic nu le lipsește galățenilor.

Un asemenea prilej de recreare sufletească, l'au avut galățenii cuprilejii festivalului organizat în ziua de Duminică, 9 August în sala teatrului „Central” de către Asociația „Cultura tehnică”. Această asociație formată din absolvenții școlilor de meserii aflători în Galați, sub conducerea d-lui M. V. Mărza, un energic și devotat muncitor pentru ridicarea morală a meșteșugarilor români, a dovedit în câțiva ani de când a luat ființă, că este așezată pe baze solide și are buni îndrumători, atrăgând atenția publicului prin activitatea morală și culturală ce desfășoară.

EPISCOPATUL ROMÂNILOR-MACEDONENI

Urmăresc de mult timp acțiunea religioasă a fraților români trăitori în munții Pindului și constatăm — pe zi ce trece — marea nedreptățire ce li se face, ca n'au nici până astăzi o organizare bisericească atât de necesară pentru viața lor națională și religioasă. În „Cultura Poporului”, cu data 13 August 1925, sub titlul: „Dureri neînțelese”, scriitorul Munteanu-Alunțanurg — la finele articolului pomentează mai sus — cere I. P. St. Patriarhul Miron ca să transmită un Preambul episcopesc pentru păstoriarea utohnoiească a fraților noștri Aromâni.

desprețușe, din tot sufletul și din toată inima, propaganda română și fagăduiesc să păstreze pe viitor supunere și ascultare autorităților bisericești.”

LUPTA PENTRU OBȚINEREA EPISCOPATULUI

Pața de aceste împărțiri și prigoniri furioase la care erau supuși Macedonenii-Români, un singur lucru era mântuitor aceseei grozave și insuportabile situații: creșterea și înstăruirea unui episcopat al lor, separat de cel al grecilor, în care ei vedeau paza naționalității, religiozității și progresului lor.

Acum începuse deapănă să se facă sf. subja în românește, mai oleacă și Poarta Otomană recunoaștea (în 1887-8) Aromânii dreptul de a avea biserică, în care sa caute și slujească românește. Episcopii greci caută să se impună în aceste condiții, închizând și conșturând pe preoții aromâni, punându-i în mare și cinar comunicându-i.

O vizită la herghelia Parța (Banat)

Anul trecut s'a înființat în Banat, pe o moșie cu suprafață de 2500 jugăre, fostă proprietatea capitoulului din Cenad, o herghelie de cai Nonius și un depozit de armăsari de prăsilă pentru comuna din județele limitrofe.

Acum s'a înființat, ca mai toate instituțiile hipice ca: depozite de armăsari, herghelii și chiar primele depozite de remonță din 'nainte războiului, se datorcesc în primul rând autorităților superioare și simțului practic al necesității naționale de care a fost totdeauna amintit d-l Al. Constantinescu, ministru de agricultură.

În regiunile Namur și Liège se crește caii belgi întemierăți între calul Ardenez și cel Flamand. Guvernul belgian intervine prin supravegherea armăsarilor și prin încurajări bănești date crescătorilor.

Contribuții la diagnosticul și combaterea Cancerului.

Comunicare la Acad. Română, Mai 1924, de prof. Dr. V. Babeș. Cancerul (Racul) e o boală care se întinde. E teribilă și față de neputința cu care o privesc cei chemați s'o stăvilească, va deveni o boală socială această boală și îndeosebi problema combaterei ei e preocupat pe savantul nostru profesor timp de jumătate veac.

Viziți la depozitele de remonță: Somoscheș și Buza-Matei

Ministerul de Război pe lângă cele 5 depozite de remonță din vechiul Regat, a înființat la sfârșitul anului trecut, încă 2 depozite de remonță din care unul la Somoscheș, 50 km. Nord de Arad, și altul la Buza-Matei 30 km. Est de Gherla.

Vița și opera lui Stanilo Ramon Y. Cajal.

Comunicare de profesorul Dr. G. Marinescu la Academia Română, în XI/1923. Nimeni nu-i mai frumos și mai educativ, decât să urmărești viața unei ființe foarte stuocumată, plină de eroism tăcut și muncă și o omenilor mari. Nici o lectură nu-i mai instructivă decât biografiile oamenilor celebrii.

RECENZII

rește pe toate căile educația se fletească și fizică pe orice cale a orfanilor de sub supravegherea lor.

rește pe toate căile educația se fletească și fizică pe orice cale a orfanilor de sub supravegherea lor.

COLECȚIE propoasă de I. Oana ve li se afli de vânzare și cu bucată. Se poate vedea în magazini de obiecte de artă GRATZ Cluj, Piața Unirii

Răspândiți „Cultura Poporului” Mai bine ca ori și unde se servește la Baia Elisabeta Băi de abur, de o a d d, duș, etc. CLUJ, Str. Oșugărilor (pe Someș).

Specialitățile fabricii de bere CZELL din Cluj "HERCULES" bere nutritivă, specialitatea NEAGRĂ din malț dublu "URSUS" bere ALBĂ, mult apreciată din cauza calităților lor neîntrecute s'au dovedit ca mărcile cele mai superioare. Se capătă pretutindeni.

De prima calitate plăcută și răcoritoare este Bere din Turda Fabrica: Turda, Telefon 5. Depozit principal: CLUJ, Telefon 394.

VĂNTURĂTOARE NR 5 și „LUPOAICĂ” MAȘINI DE TREERAT CU MOTOR, POSTAMENTE DE MOARĂ ETC. PRODUCĂ ȘI VINDE FABRICA DE MAȘINI AND. RIEGER S. A. SIBIU La mașinile de treerat acordăm înlesniri de plată. Oferte și prospecte trimitem gratuit la cerere.

WRAELE ATELIER DE DOGĂRI Nicolae Săvulescu absolvent al școlii de meserii din comuna Raovița (județul Muscel), excentat orice fel de comenzi relative la această branșă, ca Buți, Butoae, Putini, Vedre, Hârdae, etc., din material ales și uscat. Execuție promptă Prețuri convenabile. Pentru comenzi și informații se adresa: NICOLAE SĂVULESCU, satul VALEA STĂNIȘ (jud. Muscel) - Adresa telefonică: SĂVULESCU, Cluceasa.